

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI ELM VƏ TƏHSİL
NAZİRLİYİ "NAXÇIVAN" UNİVERSİTETİ
FƏNN SİLLABUSU**

Təsdiq edirəm: _____ (kafedra müdiri)

Tarix: 08 sentyabr 2022

Fənnin təsviri	Fənn (adı, krediti)	Azərbaycanın turizmin inkişaf istiqamətləri 4 kredit
	Fakültə	İqtisadiyyat
	İxtisas	Turizm işinin təşkili
	Səviyyə (bakalavriat, magistratura)	Bakalavriat
	Kurs	II
	Semestr	I
	Təlimçi	baş müəllim Kərimova Flora Bəhlul qızı
	e-mail	flora.kerimova.80@mail.ru
	Telefon	050-564-23-38
	Dərs günləri və saatları	3-cü gün 1-ci saat, 4-cü gün 1-ci saat
Tədris dili	Azərbaycan	
Baza/ Seçmə	Baza	
Tələb olunan dərslər və dərslər materialları	<p style="text-align: center;">Əsas ədəbiyyatlar:</p> <ol style="list-style-type: none">Mühazirə materiallarıBilalov B.Ə. Turizm fəaliyyətinin tənzimlənməsi. Bakı: "Mütəcim", 2006, 280 s <p style="text-align: center;">Əlavə ədəbiyyatlar:</p> <ol style="list-style-type: none">Əlirzayev Ə.Q. Turizmin iqtisadiyyatı və idarə olunması Bakı: İqtisad universiteti, 2011, 494 s.Soltanova H.B. Azərbaycan Respublikasında turizmin müasir problemləri // Bakı Universitetinin Xəbərləri. Təbiət elmləri seriyası. Bakı, 2007, №1, s. 133-138.Azərbaycanda turizm strategiyasının inkişafı üçün texniki yardım. Bakı: 2006, 188 s.Dərgahov V.S. Rekreasiya-turizm ehtiyatları. Bakı: "MBM", 2008, 214 s.	
İstifadə ediləcək web səhifələr		
Fənnin xülasəsi	<p>Turizm müasir dünyada ölkələrin sosial-iqtisadi inkişaf göstəriciləri arasında mühüm yer tutur. O həm cəmiyyətin ümumi inkişafının nəticəsi, həm də yaradılmış rifahların bölüşdürülməsinin ən əlverişli mexanizmlərindən biridir. Ölkəmizdə turizmin inkişafına verilən diqqət də onun regional inkişaf, tanıtım və sosial məsələlərin həll olunmasıqdadı xüsusi çəkisi ilə izah olunur. Çoxsaylı tədqiqatlar göstərir ki, turizm öz perspektivliyinə görə qeyri-neft sektorunun inkişafında aparıcı yer tutur.</p> <p>Azərbaycanda turizmin sürətli inkişafı XX əsrdə başlasada ölkəmizdə turizm ənənələrinin tarixi qədimdir. Bu baxımdan "Turizmin inkişaf istiqamətləri" fənni tələbələrə Azərbaycanda turizmin yaranma tarixi və inkişafı, Azərbaycanın turizm ehtiyatlarının qiymətləndirilməsi, regionlar üzrə təminat səviyyəsinin öyrənilməsi, turizm rekreasiya ehtiyatları və digər mövzularda müfəssəl biliklər öyrədir.</p>	
Fənnin məqsədləri	<p>Müasir dövrdə turizm ehtiyatlarının öyrənilməsi aktual məsələlərdən biridir. Bununla yanaşı Azərbaycanda turizm ehtiyatlarının mahiyyəti, bölgü prinsipi nəzəri əsaslarının öyrənilməsi mühüm əhəmiyyət kəsb edir.</p> <p>Fənnin öyrədilməsi aşağıdakı məqsədlərə xidmət edir:</p> <p>"Azərbaycanda turizmin inkişaf istiqamətləri" kursunun tədrisində məqsəd tələbələrə, Azərbaycan respublikasında turizm haqqında qanun, Azərbaycanda turizmin inkişaf tarixi, Azərbaycanda turizm-rekreasiya ehtiyatlarının əhəmiyyəti, turizmin inkişafında tarixi-mədəni amillərin rolu, Azərbaycanda turizmin prioritet istiqamətləri,</p> <p>Azərbaycanda dövlətin turizm siyasəti və onun istiqamətləri, Azərbaycanda Ekoloji turizm, kənd turizminin öyrənilməsində nəzəri biliklərin dərinləşməsi və peşəkar və elmi maraqları inkişaf etdirməkdir.</p>	

Öyrənmə nəticələri	<p>- turizm potensialının iqtisadi mahiyyətinin nəzəri-metodoloji əsaslarının araşdırılması və qiymətləndirilməsi ;</p> <p>davamlı və dayanıqlı iqtisadi inkişafın təmin edilməsi baxımından turizmin inkişaf istiqamətləri və problemlərinin identifikasiyası;</p> <p>Azərbaycan iqtisadiyyatında o cümlədən, qeyri-neft sektorunun inkişafında turizmin rolunun qiymətləndirilməsi;</p> <p>Azərbaycanda turizm infrastrukturunun formalaşması xüsusiyyətləri və problemlərinin tədqiqi;</p> <p>turizm potensialından istifadənin səmərəliliyinin təmin edilməsi baxımından investisiya qoyuluşlarının cəlbinin stimullaşdırılması istiqamətlərinin müəyyənəşdirilməsi;</p> <p>milli turizm sənayesinin rəqabətliliyinin yüksəldilməsi istiqamətləri və vəzifələrinin müəyyənəşdirilməsi</p>																					
Tədris metodları	Mühazirə	30 saat																				
	Qrup müzakirəsi	30 saat																				
	Təcrübi məşğələ																					
	Simulyasiya																					
	Layihə																					
	Digər																					
Qiymətləndirmə	<table border="1" data-bbox="384 824 1525 1608"> <thead> <tr> <th data-bbox="384 824 1082 860">Mövzunun mənimsənilməsi</th> <th data-bbox="1082 824 1525 860">Faiz nisbəti (%) və ya bal</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="384 860 1082 896">Balların maksimum miqdarı</td> <td data-bbox="1082 860 1525 896">100 bal</td> </tr> <tr> <td data-bbox="384 896 1082 931">1. Semestr ərzində toplanmış maksimum bal</td> <td data-bbox="1082 896 1525 931">50 bal (50%)</td> </tr> <tr> <td data-bbox="384 931 1082 967">- Dərsə davamiyyətə görə maksimum bal</td> <td data-bbox="1082 931 1525 967">10 bal (10%)</td> </tr> <tr> <td data-bbox="384 967 1082 1003">- Tələbələrin sərbəst işinə görə maksimum bal</td> <td data-bbox="1082 967 1525 1003">10 bal (10%)</td> </tr> <tr> <td data-bbox="384 1003 1082 1084">- Seminar və laboratoriya dərslərinin nəticələrinə görə maksimum bal</td> <td data-bbox="1082 1003 1525 1084">30 bal (30%)</td> </tr> <tr> <td colspan="2" data-bbox="384 1084 1525 1196">Qeyd: seminar dərslərində tələbənin jurnalda ən azı 3 (üç qiyməti olduğu halda, ona tədrisin bu növü üzrə ballar hesablanır. Əks təqdirdə tələbəyə bal hesablanmır.</td> </tr> <tr> <td data-bbox="384 1196 1082 1232">2. İmtahan nəticələrinə görə maksimum bal</td> <td data-bbox="1082 1196 1525 1232">50 bal (50%)</td> </tr> <tr> <td colspan="2" data-bbox="384 1232 1525 1563"> 3. Fənnin mənimsənilməsi qaydası: semestr ərzində imtahan nəticəsinə görə toplanan balların cəmi 50-dən yuxarı olan tələbələr fənni mənimsəmiş hesab edilir. <ul style="list-style-type: none"> - 51 baldan aşağı – “qeyri kafi” – F - 51 – 60 - “qənaətbəxş” – E - 61 – 70 – “kafi” – D - 71 – 80 – “yaxşı” – C - 81 – 90 – “çox yaxşı” – B - 91 – 100 – “əla” – A </td> </tr> <tr> <td data-bbox="384 1563 1082 1608" style="text-align: right;">Cəmi:</td> <td data-bbox="1082 1563 1525 1608">100 bal (100%)</td> </tr> </tbody> </table>		Mövzunun mənimsənilməsi	Faiz nisbəti (%) və ya bal	Balların maksimum miqdarı	100 bal	1. Semestr ərzində toplanmış maksimum bal	50 bal (50%)	- Dərsə davamiyyətə görə maksimum bal	10 bal (10%)	- Tələbələrin sərbəst işinə görə maksimum bal	10 bal (10%)	- Seminar və laboratoriya dərslərinin nəticələrinə görə maksimum bal	30 bal (30%)	Qeyd: seminar dərslərində tələbənin jurnalda ən azı 3 (üç qiyməti olduğu halda, ona tədrisin bu növü üzrə ballar hesablanır. Əks təqdirdə tələbəyə bal hesablanmır.		2. İmtahan nəticələrinə görə maksimum bal	50 bal (50%)	3. Fənnin mənimsənilməsi qaydası: semestr ərzində imtahan nəticəsinə görə toplanan balların cəmi 50-dən yuxarı olan tələbələr fənni mənimsəmiş hesab edilir. <ul style="list-style-type: none"> - 51 baldan aşağı – “qeyri kafi” – F - 51 – 60 - “qənaətbəxş” – E - 61 – 70 – “kafi” – D - 71 – 80 – “yaxşı” – C - 81 – 90 – “çox yaxşı” – B - 91 – 100 – “əla” – A 		Cəmi:	100 bal (100%)
Mövzunun mənimsənilməsi	Faiz nisbəti (%) və ya bal																					
Balların maksimum miqdarı	100 bal																					
1. Semestr ərzində toplanmış maksimum bal	50 bal (50%)																					
- Dərsə davamiyyətə görə maksimum bal	10 bal (10%)																					
- Tələbələrin sərbəst işinə görə maksimum bal	10 bal (10%)																					
- Seminar və laboratoriya dərslərinin nəticələrinə görə maksimum bal	30 bal (30%)																					
Qeyd: seminar dərslərində tələbənin jurnalda ən azı 3 (üç qiyməti olduğu halda, ona tədrisin bu növü üzrə ballar hesablanır. Əks təqdirdə tələbəyə bal hesablanmır.																						
2. İmtahan nəticələrinə görə maksimum bal	50 bal (50%)																					
3. Fənnin mənimsənilməsi qaydası: semestr ərzində imtahan nəticəsinə görə toplanan balların cəmi 50-dən yuxarı olan tələbələr fənni mənimsəmiş hesab edilir. <ul style="list-style-type: none"> - 51 baldan aşağı – “qeyri kafi” – F - 51 – 60 - “qənaətbəxş” – E - 61 – 70 – “kafi” – D - 71 – 80 – “yaxşı” – C - 81 – 90 – “çox yaxşı” – B - 91 – 100 – “əla” – A 																						
Cəmi:	100 bal (100%)																					
Qiymətl. metodları	Yazılı imtahan																					
Qaydalar	<p>Davamiyyət: Fənn üzrə ayrılmış bütün saatların 25%-dən çoxunda iştirak etməyən tələbə imtahana buraxılmır.</p> <p>Buraxılmış imtahan və ya tapşırıqlar: Tələbə planlaşdırılan təqdimatda və ya imtahanda iştirak edə bilməyəcəyi təqdirdə əvvəlcədən məlumat verməlidir. Tam sinif iştirakı və təyin olunmuş ev tapşırığını yerinə yetirilməsi gərəklidir.</p> <p>Tədqiqat işlərində, hazırlanmış layihələrdə istifadə olunan mənbələrə istinad verilməlidir. Bununla birlikdə, tələbə tərəfindən təhlil edilmədən, yalnız istinad və sitatlardan</p>																					

ibarət olan hər hansı bir tədqiqat işi qəbul edilə bilməz.
 Testlər zamanı köçürmə, təyin edilmiş qaydalara tabe olunmadığı təqdirdə tələbə imtahan nəticəsinin ləğv olunmağı ehtimalı daxil olmaqla cəzalandırılacaqdır.
 Təqdimatların / layihə sənədlərinin mövzuları fənni tədris edən müəllim tərəfindən əvvəlcədən müəyyənləşdiriləcəkdir. Müəllim ilə əvvəlcədən razılaşdırıldığı təqdirdə digər tələbələrə əməkdaşlığa icazə verilə bilər.

Tematik plan			
Həftə	Tarix	Mövzular	Dərslük / Tapşırıq / Ədəbiyyat
	15.09.2022	<p>Mövzu 1. Fənin predmeti məqsəd və vəzifələri.</p> <p>Turizm fəal istirahətin geniş yayılmış və ən kütləvi növlərindən biridir. Hər il minlərlə insan istirahət həvəskarları sırasına qoşulur və bununla da turizm getdikcə daha geniş vüsət alır. Turizm sadəcə maraq da deyil. Bu, son 15-20 ildə respublikamızda insanların vərdiş etdikləri həyatı tələbatına çevrilmişdir. Lakin Azərbaycanda turizmin tarixi göstərilən bu illərlə məhdudlaşmır. Əgər qədim səyahətləri xatırlasaq, aydın olur ki, Azərbaycan ərazisinə müxtəlif məqsədlər üçün səfər edən səyyahlar olmuşlar. Onlar turist sayılmasalar da, zaman keçdikcə bu ərazidə qonaqpərvərlik sənayesi formalaşmağa başlamışdır. Bunu nəzərə alaraq, Azərbaycanda turizmin inkişaf mərhələlərinə nəzər salmaq.</p>	<p>Əsas ədəbiyyatlar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mühazirə materialları 2. Bilalov B.Ə. Turizm fəaliyyətinin tənzimlənməsi. Bakı: "Mütəcim", 2006, 280 s <p>Əlavə ədəbiyyatlar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Əlirzayev Ə.Q. Turizmin iqtisadiyyatı və idarə olunması. Bakı: İqtisad universiteti, 2011, 494 s. 2. Soltanova H.B. Azərbaycan Respublikasında turizmin müasir problemləri // Bakı Universitetinin Xəbərləri. Təbiət elmləri seriyası. Bakı, 2007, №1, s. 133-138. 3. Azərbaycanda turizm strategiyasının inkişafı üçün texniki yardım. Bakı: 2006, 188 s. 4. Dərgahov V.S. Rekreasiya-turizm ehtiyatları. Bakı: "MBM", 2008, 214 s.
	22.09.2022	<p>Mövzu 2. Azərbaycanda turizmin inkişaf tarixi</p> <p>Azərbaycana ilk səyahətlər ticarət, dini, siyasi və dərkətmə məqsədləri ilə əlaqəli olmuşdur. Qədim Azərbaycan ərazisindən keçən ticarət karvanlarının hərəkətini ilk səyahətlər hesab etmək olar. Azərbaycan hələ qədim dövrlərdə Böyük İpək Yolunun (BİY) üzərində mühüm dayanacaq kimi tanınan bir ölkə olmuşdur. Antik müəlliflərin məlumatlarına görə, BİY-nun ən fəal hərəkətli hissələrindən biri Qafqaz Albaniyasının ərazisindən (müasir Azərbaycan Respublikasının ərazisində yerləşən qədim dövlət) keçirdi. Karvan ticarət yolu Çini Ön Asiya və Aralıq dənizi sahili ölkələri ilə əlaqələndirirdi.</p>	<p>Əsas ədəbiyyatlar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mühazirə materialları 2. Bilalov B.Ə. Turizm fəaliyyətinin tənzimlənməsi. Bakı: "Mütəcim", 2006, 280 s <p>Əlavə ədəbiyyatlar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Əlirzayev Ə.Q. Turizmin iqtisadiyyatı və idarə olunması. Bakı: İqtisad universiteti, 2011, 494 s. 2. Soltanova H.B. Azərbaycan Respublikasında turizmin müasir problemləri // Bakı Universitetinin Xəbərləri. Təbiət elmləri seriyası. Bakı, 2007, №1, s. 133-138. 3. Azərbaycanda turizm strategiyasının inkişafı üçün texniki yardım. Bakı: 2006, 188 s.

			4. Dərgahov V.S. Rekreasia-turizm ehtiyatları. Bakı: "MBM", 2008,214 s.
29.09.2022	<p>Mövzu 3. Azərbaycanda turizm rekreasiya ehtiyatlarının öyrənilməsi</p> <p>Turizmə aid müasir elmi mənbələrdə "rekreasia" və "rekreasia" anlayışları çox işlədilir. Lakin bu anlayışların kateqoriyasının və nəzəri sərhəddinin müəyyən edilməsində dəqiq sədd qoyulmamışdır. Bunlardan təcrübədə istifadə sahə sində dəqiq məlumat yoxdur. Lakin o da məlumdur ki, hər iki anlayış bir-birilə sıx əlaqədardır. Xatırladıq ki, rus coğrafiyaşünas alimi N.S.Mironenko yazır: "rekreasia ehtiyatları - təbiətin obyekt və hadisələri, insan fəaliyyətinin nəticəsi olub, istirahət, turizm və müalicə məqsədilə istifadə olunur".</p>	<p>Əsas ədəbiyyatlar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mühazirə materialları 2. Bilalov B.Ə. Turizm fəaliyyətinin tənzimlənməsi. Bakı: "Mütəcim", 2006, 280 s <p>Əlavə ədəbiyyatlar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Əlirzayev Ə.Q. Turizmin iqtisadiyyatı və idarə olunması. Bakı: İqtisad universiteti, 2011, 494 s. 2. Soltanova H.B. Azərbaycan Respublikasında turizmin müasir problemləri // Bakı Universitetinin Xəbərləri. Təbiət elmləri seriyası. Bakı, 2007, №1, s. 133-138. 3. Azərbaycanda turizm strategiyasının inkişafı üçün texniki yardım. Bakı: 2006, 188 s. 4. Dərgahov V.S. Rekreasia-turizm ehtiyatları. Bakı: "MBM", 2008,214 s. 	
06.10.2022	<p>Mövzu 4. Azərbaycanda turizmin inkişafında tarixi-mədəni amillərin rolu</p> <p>Rekreasia ehtiyatları kompleksində tarixi-mədəni ehtiyatlar xüsusi yer tutur. Bu ehtiyatlar ictimai inkişafın keçmiş dövrlərinin irsini əks etdirən amillərdir. Bunlar rekreasiya fəaliyyətinin mədəni dərkətmə növlərinin təşkili üçün mənbə rolunu oynayır, rekreasiya fəaliyyətini bütövlükdə optimallaşdırır, mühüm tərbiyəvi funksiyaya malikdir. Tariximədəni obyektlərin məkan təşkili eyni zamanda rekreasiya axınının lokallaşdırmasını. ekskursiya marşrutlarının istiqamətlərini müəyyən edir</p>	<p>Əsas ədəbiyyatlar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mühazirə materialları 2. Bilalov B.Ə. Turizm fəaliyyətinin tənzimlənməsi. Bakı: "Mütəcim", 2006, 280 s <p>Əlavə ədəbiyyatlar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Əlirzayev Ə.Q. Turizmin iqtisadiyyatı və idarə olunması. Bakı: İqtisad universiteti, 2011, 494 s. 2. Soltanova H.B. Azərbaycan Respublikasında turizmin müasir problemləri // Bakı Universitetinin Xəbərləri. Təbiət elmləri seriyası. Bakı, 2007, №1, s. 133-138. 3. Azərbaycanda turizm strategiyasının inkişafı üçün texniki yardım. Bakı: 2006, 188 s. 4. Dərgahov V.S. Rekreasia-turizm ehtiyatları. Bakı: "MBM", 2008,214 s. 	
13.10.2022	<p>Mövzu 5. Turizmdə sosial-iqtisadi amillərin rolu</p> <p>Turizm fəaliyyətində təbii və tarixi-mədəni amillər mühüm rol oynasa da, iqtisadi amillərin əhəmiyyəti danılmazdır. Turizmin sonrakı inkişafı isə ölkədəki</p>	<p>Əsas ədəbiyyatlar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mühazirə materialları 2. Bilalov B.Ə. Turizm fəaliyyətinin tənzimlənməsi. Bakı: "Mütəcim", 2006, 280 s 	

		<p>siyasi, iqtisadi və sosial vəsiyyətdən asılıdır. Bazar iqtisadiyyatı şəraiti olsa da, turizmin davamlı inkişafını təmin etmək üçün planlaşma aparılmalıdır. Planlaşmada turizmin inkişafına təsir edən iqtisadi amillərin öyrənilməsi və təhlili mexanizmi işlənilib hazırlanır</p>	<p>Əlavə ədəbiyyatlar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Əlirzayev Ə.Q. Turizmin iqtisadiyyatı və idarə olunması. Bakı: İqtisad universiteti, 2011, 494 s. 2. Soltanova H.B. Azərbaycan Respublikasında turizmin müasir problemləri // Bakı Universitetinin Xəbərləri. Təbiət elmləri seriyası. Bakı, 2007, №1, s. 133-138. 3. Azərbaycanda turizm strategiyasının inkişafı üçün texniki yardım. Bakı: 2006, 188 s. 4. Dərgahov V.S. Rekreasiya-turizm ehtiyatları. Bakı: "MBM", 2008, 214 s.
20.10.2022	<p>Mövzu 6. Azərbaycanda turizmin maddi-texniki bazası və onun tərkibi</p> <p>Turizm təsərrüfatı ilə məşğul olan subyektlər davamlı fəaliyyət göstərmək üçün müxtəlif əmək vasitələrinə malik olmalıdırlar. Turizmdə istifadə olunan əmək vasitələrinin məcmusu onun maddi-texniki bazasının əsasını təşkil edir. Turizmin maddi-texniki bazasına, turizm tikililəri (binalar), onların texniki təchizatı (avadanlıq), nəqliyyat vasitələri və digər əsas fondlar daxildir. Maddi-texniki baza, mütəşəkkil turizmin inkişafının əsasını təşkil edir, belə ki, turistlərə tam kompleks xidmət göstərilməsi (yerləşdirmə, qidalanma, daşınma, müalicə, ekskursiya və s.) üçün bütün zəruri şərait yaradır.</p>	<p>Əsas ədəbiyyatlar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mühazirə materialları 2. Bilalov B.Ə. Turizm fəaliyyətinin tənzimlənməsi. Bakı: "Mütəcim", 2006, 280 s <p>Əlavə ədəbiyyatlar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Əlirzayev Ə.Q. Turizmin iqtisadiyyatı və idarə olunması. Bakı: İqtisad universiteti, 2011, 494 s. 2. Soltanova H.B. Azərbaycan Respublikasında turizmin müasir problemləri // Bakı Universitetinin Xəbərləri. Təbiət elmləri seriyası. Bakı, 2007, №1, s. 133-138. 3. Azərbaycanda turizm strategiyasının inkişafı üçün texniki yardım. Bakı: 2006, 188 s. 4. Dərgahov V.S. Rekreasiya-turizm ehtiyatları. Bakı: "MBM", 2008, 214 s. 	
27.10.2022	<p>Mövzu 7. Azərbaycanın turizm bazarı və onun inkişaf istiqamətləri</p> <p>Turizm iqtisadiyyatın mühüm sahələrindən biridir. Onun yaranması və inkişafı müəyyən iqtisadi göstəricilər sistemi ilə səciyyələnir. Bu göstəricilər isə turizm bazarının səciyyəsi və təhlili üçün zəruri sayılır. Bazar - qədim zamanlardan mövcud olan obyektiv hadisədir.</p> <p>Cəmiyyət inkişaf etdikcə bazar da genişlənmiş, əvvəlcə maddi sahələri, daha sonra görünən və görünməyən məhsul və xidmət sahələrini əhatə etmişdir. Hər hansı bir məhsul kimi, turizm</p>	<p>Əsas ədəbiyyatlar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mühazirə materialları 2. Bilalov B.Ə. Turizm fəaliyyətinin tənzimlənməsi. Bakı: "Mütəcim", 2006, 280 s <p>Əlavə ədəbiyyatlar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Əlirzayev Ə.Q. Turizmin iqtisadiyyatı və idarə olunması. Bakı: İqtisad universiteti, 2011, 494 s. 2. Soltanova H.B. Azərbaycan Respublikasında 	

		məhsulunun (turməhsul) da satış bazarı mövcuddur. Turizm bazarı tələb və təklifin görüşdüüy yerdir.	turizmin müasir problemləri // Bakı Universitetinin Xəbərləri. Təbiət elmləri seriyası. Bakı, 2007, №1, s. 133-138. 3. Azərbaycanda turizm strategiyasının inkişafı üçün texniki yardım. Bakı: 2006, 188 s. 4. Dərgahov V.S. Rekreatsiya-turizm ehtiyatları. Bakı: "MBM", 2008,214 s.
03.11.2022	Mövzu 8. Turizm bazarının marketing tədqiqatları Azərbaycan Respublikasında turizm sektoru inkişaf etdikcə bu sahədə marketing araşdırmalarının aparılmasına zərurət yaranır. Azərbaycanın turizmi üçün marketing araşdırmaları ona görə lazımdır ki, respublikamızda turizm bazarı formalaşır. Azərbaycanda turizm sektorunda marketing araşdırmaları aparılmasına xarici şirkətlər daha çox maraq göstərir. Bu, təbii haldır, çünki, turizm sektoruna sərmayə qoyanlar da əsasən xarici investorlardır. Onlar qoyduqları sərmayənin gəlir gətirməsində çox maraqlıdırlar.	Əsas ədəbiyyatlar: 1. Mühazirə materialları 2. Bilalov B.Ə. Turizm fəaliyyətinin tənzimlənməsi. Bakı: "Mütəcim", 2006, 280 s Əlavə ədəbiyyatlar: 1. Əlirzayev Ə.Q. Turizmin iqtisadiyyatı və idarə olunması. Bakı: İqtisad universiteti, 2011, 494 s. 2. Soltanova H.B. Azərbaycan Respublikasında turizmin müasir problemləri // Bakı Universitetinin Xəbərləri. Təbiət elmləri seriyası. Bakı, 2007, №1, s. 133-138. 3. Azərbaycanda turizm strategiyasının inkişafı üçün texniki yardım. Bakı: 2006, 188 s. 4. Dərgahov V.S. Rekreatsiya-turizm ehtiyatları. Bakı: "MBM", 2008,214 s.	
10.11.2022	Mövzu 9. Azərbaycanda turizm bazarının ümumi vəziyyəti Azərbaycanda turizm bazarının müasir durumu onun təşkilatı strukturunda (xüsusilə turizm biznesinin yaradılmasında), inkişafının istiqamətləndirilməsində, keyfiyyət və kəmiyyətə səciyyəsinə təzadlarla xarakterizə olunur. Respublikada zəngin təbii ehtiyat imkanlarından turizm məqsədilə istifadə olunmasında əngəlliklərin mövcudluğu, təbii ehtiyat potensialından lazımi səviyyədə istifadə olunmaması, turizm sə nayesi və qonaqpərvərliyin inkişafına təsir edən infrastrukturun hələ də yaradılmaqda davam etdirilməsi, istirahətin qısamüddətli təşkili, turizm sektoruna yatırım qoymaq istəyən yerli sahibkarların inamsızlığı və digər səbəblər ucbatından turizm bazarı tam formalaşmamışdır. Bu bazar inkişaf etməkdə olan bazar kimi qiymətləndirilə bilər.	Əsas ədəbiyyatlar: 1. Mühazirə materialları 2. Bilalov B.Ə. Turizm fəaliyyətinin tənzimlənməsi. Bakı: "Mütəcim", 2006, 280 s Əlavə ədəbiyyatlar: 1. Əlirzayev Ə.Q. Turizmin iqtisadiyyatı və idarə olunması. Bakı: İqtisad universiteti, 2011, 494 s. 2. Soltanova H.B. Azərbaycan Respublikasında turizmin müasir problemləri // Bakı Universitetinin Xəbərləri. Təbiət elmləri seriyası. Bakı, 2007, №1, s. 133-138. 3. Azərbaycanda turizm strategiyasının inkişafı üçün	

			<p>texniki yardım. Bakı: 2006, 188 s.</p> <p>4. Dərgahov V.S. Rekreasia-turizm ehtiyatları. Bakı: "MBM", 2008,214 s.</p>
17.11.2022	<p>Mövzu 10. Azərbaycanca turizmin inkişaf perspektivləri</p> <p>Kitabın əvvəlki fəsillərində Azərbaycanın turizm imkanları, bu imkanlar əsasında formalaşmaqda olan turizm bazarı, mövcud turizm infrastrukturunu əhatəli şəkildə xarakterizə olunmuşdur. Respublikada iimumi vəziyyətlə yanaşı iqtisadi rayonlar üzrə mövcud vəziyyət öyrənilmişdir. Bunları ümumiləşdirərək, respublikada turizmin inkişaf perspektivlərini müəyyənləşdirmək məqsədilə tərəfimizdən SWOT təhlili aparılmışdır.</p>	<p>Əsas ədəbiyyatlar:</p> <p>1. Mühazirə materialları</p> <p>2. Bilalov B.Ə. Turizm fəaliyyətinin tənzimlənməsi. Bakı: "Mütəcim", 2006, 280 s</p> <p>Əlavə ədəbiyyatlar:</p> <p>1. Əlirzayev Ə.Q. Turizmin iqtisadiyyatı və idarə olunması. Bakı: İqtisad universiteti, 2011, 494 s.</p> <p>2. Soltanova H.B. Azərbaycan Respublikasında turizmin müasir problemləri // Bakı Universitetinin Xəbərləri. Təbiət elmləri seriyası. Bakı, 2007, №1, s. 133-138.</p> <p>3. Azərbaycanda turizm strategiyasının inkişafı üçün texniki yardım. Bakı: 2006, 188 s.</p> <p>4. Dərgahov V.S. Rekreasia-turizm ehtiyatları. Bakı: "MBM", 2008,214 s.</p>	
24.11.2022	<p>Mövzu 11. Azərbaycanda dövlətin turizm siyasəti və onun istiqamətləri</p> <p>Azərbaycan Respublikasının əlverişli geosiyasi və coğrafi mövgeyi, təbiətinin cəlb ediciliyi və landşaftının müxtəlifliyi, müalicəvi əhəmiyyəti olan mineral suları, palçıqları, narın qumlu çimərlikləri olan dəniz sahilləri, komfort iqlimi, qədim tarixi-mədəni abidələri və zəngin irsi, azərbaycan xalqının milli adət-ənənələri və digər amillər turizmin inkişafı üçün geniş imkanlar açır. Bununla yanaşı dünya ölkələrinin təcrübəsindən də məlumdur ki, bu amillər ölkədə turizmin səmərəli təşkili və davamlı inkişafı üçün təminatın hamısını təşkil etmir. Təminatın qalan hissəsi dövlətin iqtisadi potensialından və turizm siyasətindən asılıdır.</p>	<p>Əsas ədəbiyyatlar:</p> <p>1. Mühazirə materialları</p> <p>2. Bilalov B.Ə. Turizm fəaliyyətinin tənzimlənməsi. Bakı: "Mütəcim", 2006, 280 s</p> <p>Əlavə ədəbiyyatlar:</p> <p>1. Əlirzayev Ə.Q. Turizmin iqtisadiyyatı və idarə olunması. Bakı: İqtisad universiteti, 2011, 494 s.</p> <p>2. Soltanova H.B. Azərbaycan Respublikasında turizmin müasir problemləri // Bakı Universitetinin Xəbərləri. Təbiət elmləri seriyası. Bakı, 2007, №1, s. 133-138.</p> <p>3. Azərbaycanda turizm strategiyasının inkişafı üçün texniki yardım. Bakı: 2006, 188 s.</p> <p>4. Dərgahov V.S. Rekreasia-turizm ehtiyatları. Bakı: "MBM", 2008,214 s.</p>	

01.12.2022	<p>Mövzu 12. Azərbaycanda turizmin prioritet istiqamətləri: Ekoloji turizm</p> <p>XX əsrin 80-ci illərində səyahət edənlərin məqsədləri daha aydın və qabarıq nəzərə çarpmağa başladı. Hay-küylü şəhərlərdən ənənəvi kənd yerlərinə, isti və günəşli yerlərdən sərin meşəliklərə istiqamətlənən turistlərin sayı sürətlə artdı. Bu isə ekoloji turizmin fenomenə çevrilməsi haqda fikir söyləməyə imkan yaradır. Ekoturizm təbiət turizminin mühüm tərkib hissəsidir, turizmin konkret forması olmaqla onun ətraf mühitə təsiri də müxtəlif formada təzahür edə bilər. Ekoturizm anlayışı xüsusi mühafizə olunan ərazilərdə müasir fəaliyyətdə geniş istifadə olunur. Son 15 il ərzində dünyada turizmin bu növünün sürətlə inkişafı təkcə ətraf mühitin vəziyyətinin korlanması ilə deyil, populyar istirahət rayonlarının (dağ kurortları, isti dəniz sahilləri) daha çox mədəniləşdirilməsi ilə izah olunur.</p>	<p>Əsas ədəbiyyatlar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mühazirə materialları 2. Bilalov B.Ə. Turizm fəaliyyətinin tənzimlənməsi. Bakı: "Mütəcim", 2006, 280 s <p>Əlavə ədəbiyyatlar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Əlirzayev Ə.Q. Turizmin iqtisadiyyatı və idarə olunması. Bakı: İqtisad universiteti, 2011, 494 s. 2. Soltanova H.B. Azərbaycan Respublikasında turizmin müasir problemləri // Bakı Universitetinin Xəbərləri. Təbiət elmləri seriyası. Bakı, 2007, №1, s. 133-138. 3. Azərbaycanda turizm strategiyasının inkişafı üçün texniki yardım. Bakı: 2006, 188 s. 4. Dərgahov V.S. Rekreatsiya-turizm ehtiyatları. Bakı: "MBM", 2008,214 s.
08.12.2022	<p>Mövzu 13. Azərbaycanda kənd turizmin prioritet istiqamətləri</p> <p>Kənd turizmi dünyada məşhur olan istirahət növlərindən birinə çevrilmişdir. Kənd turizmi-müxtəlif növ turizmi birləşdirən turizm sektoru olub, kompleks regional turist məhsulu yaratmaq üçün kənd yerlərinin təbii, tarixi, sosial-mədəni obyektləri və digər ehtiyatlardan geniş istifadə etməyə istiqamətləndirilir. Kənd turizmi - (xarici ədəbiyyatlarda tez-tez "aqroturizm, "fermer turizmi", rus mənbələrində "kənd turizmi" kimi istifadə edilir) turizmin alternativ formalarından biri olub ekoloji turizmin tərkib hissəsidir. Kənd turizmi kənd yerlərində istirahətlə yanaşı, burada göstərilən xidmət dəstinə - turistlərin yerləşdirilməsi, qidalanma, dərketmə və əyləncə tədbirlərinin təşkili, digər xidmətlər daxildir. Bu xidmətlərin sayı fermerlərin imkanları və müştərilərin vəziyyətindən asılıdır.</p>	<p>Əsas ədəbiyyatlar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mühazirə materialları 2. Bilalov B.Ə. Turizm fəaliyyətinin tənzimlənməsi. Bakı: "Mütəcim", 2006, 280 s <p>Əlavə ədəbiyyatlar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Əlirzayev Ə.Q. Turizmin iqtisadiyyatı və idarə olunması. Bakı: İqtisad universiteti, 2011, 494 s. 2. Soltanova H.B. Azərbaycan Respublikasında turizmin müasir problemləri // Bakı Universitetinin Xəbərləri. Təbiət elmləri seriyası. Bakı, 2007, №1, s. 133-138. 3. Azərbaycanda turizm strategiyasının inkişafı üçün texniki yardım. Bakı: 2006, 188 s. 4. Dərgahov V.S. Rekreatsiya-turizm ehtiyatları. Bakı: "MBM", 2008,214 s.
15.12.2022	<p>Mövzu 14. Azərbaycanda turizmin prioritet istiqamətləri: Kurort-müalicə turizmi</p> <p>Kurort-müalicə turizmi təbii müalicəvi amillərə görə fərqlənir. Bu amillər əsasən iqlim, müalicəvi palçıq, mineral sulardır. Müalicəvi kurort turizminin (rekreatsiyanın) şərtləri tibbi-bioloji normalara uyğun olmalıdır. Bunlar daha çox turizm-ekskursiya</p>	<p>Əsas ədəbiyyatlar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mühazirə materialları 2. Bilalov B.Ə. Turizm fəaliyyətinin tənzimlənməsi. Bakı: "Mütəcim", 2006, 280 s <p>Əlavə ədəbiyyatlar:</p>

		<p>xidmətləri də daxil olmaqla müəyyən marşrutlar üzrə profilaktik müalicə məqsədilə həyata keçirilən səfərlərdir. Rekreasiya turizminin bu növü insan orqanizminə müxtəlif təbii-miialicəvi vasitələrin (iqlim, müalicəvi neft, palçıq, mineral su və s.) müəyyən dərəcədə təsirinə əsaslanır. Kurort-sanatoriya müəssisələrində müalicə və sağlamlığın bərpası bir həftədən bir ayadək davam etdirilir. Bu cəhətdən kurort-miialicə müəssisələri uzunmüddətli turizm fəaliyyətinə aid edilir. Kurort-sanatoriya müəssisələrində istirahət edənlərə qoyulmuş diaqnozdan asılı olaraq, onlardan istifadə müddəti dəyişir.</p>	<p>1. Əlirzayev Ə.Q. Turizmin iqtisadiyyatı və idarə olunması. Bakı: İqtisad universiteti, 2011, 494 s.</p> <p>2. Soltanova H.B. Azərbaycan Respublikasında turizmin müasir problemləri // Bakı Universitetinin Xəbərləri. Təbiət elmləri seriyası. Bakı, 2007, №1, s. 133-138.</p> <p>3. Azərbaycanda turizm strategiyasının inkişafı üçün texniki yardım. Bakı: 2006, 188 s.</p> <p>4. Dərgahov V.S. Rekreasiya-turizm ehtiyatları. Bakı: "MBM", 2008,214 s.</p>
22.12.2022	<p>Mövzu 15. "Turizm haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu</p> <p>Bu Qanun Azərbaycan Respublikasında turizm bazarının hüquqi əsaslarının bərqərar edilməsinə yönəldilmiş dövlət siyasətinin prinsiplərini, turizm fəaliyyətinin əsaslarını müəyyən edir və turizm sahəsində meydana çıxan münasibətləri tənzimləyir, sosial-iqtisadi inkişafı təmin edən vasitələrdən biri kimi turizm ehtiyatlarından səmərəli istifadə olunması qaydasını müəyyənləşdirir.</p>	<p>Əsas ədəbiyyatlar:</p> <p>1. Mühazirə materialları</p> <p>2. Bilalov B.Ə. Turizm fəaliyyətinin tənzimlənməsi. Bakı: "Mütəcim", 2006, 280 s</p> <p>Əlavə ədəbiyyatlar:</p> <p>1. Əlirzayev Ə.Q. Turizmin iqtisadiyyatı və idarə olunması. Bakı: İqtisad universiteti, 2011, 494 s.</p> <p>2. Soltanova H.B. Azərbaycan Respublikasında turizmin müasir problemləri // Bakı Universitetinin Xəbərləri. Təbiət elmləri seriyası. Bakı, 2007, №1, s. 133-138.</p> <p>3. Azərbaycanda turizm strategiyasının inkişafı üçün texniki yardım. Bakı: 2006, 188 s.</p> <p>4. Dərgahov V.S. Rekreasiya-turizm ehtiyatları. Bakı: "MBM", 2008,214 s.</p>	
Seminar məşğələləri. Cəmi-30 saat			
1.	21.09.2022	Mövzu 1. Azərbaycanda turizmin inkişafının təbii, tarixi-mədəni və sosial amillər	2 s.
2.	28.09.2022	Mövzu 2. Azərbaycanda turizmin tarixi	2 s.
3.	05.10.2022	Mövzu 3. Turizmdə təbii turizm-rekreasiya amillərinin əhəmiyyəti	2 s.
4.	12.10.2022	Mövzu 4. Turizmdə tarixi-mədəni amillərin rolu	2 s.
5.	19.10.2022	Mövzu 5. Turizmdə sosial-iqtisadi amillərin rolu	2 s.
6.	26.10.2022	Mövzu 6. Azərbaycanda turizmin maddi-texniki bazası və onun tərkibi	2 s.
7.	02.11.2022	Mövzu 7. Azərbaycanın turizm bazarı və onun inkişaf istiqamətləri	2 s.
8.	16.11.2022	Mövzu 8. Turizm bazarının marketing tədqiqatları	2 s.

9.	23.11.2022	Mövzu 9. Azərbaycanca turizm bazarının ümumi vəziyyəti	2 s.
10.	30.11.2022	Mövzu 10. Azərbaycanca turizmin inkişaf perspektivləri	2 s.
11.	07.12.2022	Mövzu 11. Azərbaycanca dövlətin turizm siyasəti və onun istiqamətləri	2 s.
12.	14.12.2022	Mövzu 12. Azərbaycanca turizmin prioritet istiqamətləri: Ekoloji turizm	2 s.
13.	21.12.2022	Mövzu 13. Azərbaycanca turizmin prioritet istiqamətləri: Kənd turizmi	2 s.
14.	28.12.2022	Mövzu 14. Azərbaycanca turizmin prioritet istiqamətləri: Kurort-müalicə turizmi	2 s.
15.	29.12.2022	Mövzu 15. “Turizm haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanunu	2 s.

Fənn müəllimi:

baş müəllim Kərimova Flora Bəhlul qızı